

Polski Związek Łowiecki

NACZELNA RADA ŁOWIECKA

**Załącznik do uchwały Nr 26
Naczelnej Rady Łowieckiej z dnia 4 lutego 2024 r.**

**REGULAMIN ZASAD STRZELAŃ MYŚLIWSKICH
NA ZAWODACH ORGANIZOWANYCH PRZEZ POLSKI ZWIĄZEK ŁOWIECKI
(PIĘCIOBÓJ i SZEŚCIOBÓJ)**

Na strzelnicach Polskiego Związku Łowieckiego prowadzi się strzelania, odpowiadające sposobom polowania na podstawowe gatunki zwierzyny, występujące w naszych łowiskach. Aby ujednolicić zasady współzawodnictwa na zawodach w strzelaniach myśliwskich, obowiązują na strzelnicach PZŁ następujące zasady.

ROZDZIAŁ I

Przygotowanie strzelnicy i urządzeń technicznych przed rozpoczęciem strzelań

§1

Za przygotowanie urządzeń do prawidłowego przeprowadzenia konkurencji odpowiedzialny jest organizator zawodów.

§2

OŚ MYŚLIWSKA

1. Na osi myśliwskiej stosuje się pływającą maszynę do rzutków.
2. Maszynę do rzutków należy tak wyregulować, aby:
  - a. tory lotu rzutków mieściły się wewnątrz strefy wyznaczonej przez linie przechodzące przez skrajne stanowiska strzeleckie i maszynę do rzutków, przy czym strefa nie może być mniejsza (węższa) niż pomiędzy liniami przechodzącymi przez drugie oraz czwarte stanowisko i maszynę.
  - b. tory lotu rzutków rozmieszczone były na różnych wysokościach, jednak mierzone na dziesiątym metrze od maszyny, nie mogą być niższe niż 1,5 metra i nie wyższe niż 4 metry nad poziom stanowisk strzeleckich, jednak minimalny rozstaw między torem najniższym i najwyższym musi wynosić co najmniej 2 m.
  - c. rzutki dolatywały od maszyny na odległość mierzoną horyzontalnie na poziomie stanowisk strzeleckich, nie bliżej niż 55 i nie dalej niż 60 metrów.
3. Wyrzutnia musi być wyposażona w układ sterowania, który pozwala na podanie dwóch rzutków w jednakowych odstępach czasowych dla każdego zawodnika nie dłuższych niż 2,5 sekundy.

§3

KRĄG MYŚLIWSKI

Wyrzutnie na kręgu myśliwskim należy tak wyregulować, żeby rzutki z obydwu wyrzutni przelatywały po torach stałych przez miejsce ich krzyżowania się (z tolerancją 0,5 metra w pionie i poziomie), a dolatywały na odległość mierzoną horyzontalnie na poziomie stanowisk strzeleckich, nie bliżej niż 55 i nie dalej niż 60 metrów od wyrzutni. Miejscem krzyżowania się torów rzutków jest punkt leżący na wysokości 4,5 metra w odległości 5,5 metra od środka

Polski Związek Łowiecki

NACZELNA RADA ŁOWIECKA

prostej łączącej obie wyrzutnie. Odległość 5,5 metra mierzona jest w stronę przedpola strzelniczy.

§4

PRZELOTY

Wyrzutnie do rzutków na wieży przelotów należy tak wyregulować, żeby spełniały następujące warunki:

1. Tor lotu rzutków wypadał na płaszczyźnie pionowej przechodzącej od wyrzutni przez środkowe stanowisko strzeleckie.
2. Wysokość lotu rzutków nad linią stanowisk strzeleckich wynosiła 20 metrów.
3. Rzutki przelatywały na odległość od wyrzutni do środkowego stanowiska strzeleckiego (30 metrów) w czasie od 1,4 do 1,6 sekundy.
4. Wyrzutnia musi być wyposażona w układ sterowania, który pozwala na podanie dwóch rzutków w jednakowych odstępach czasowych dla każdego zawodnika nie dłuższych niż 2,5 sekundy.
5. Konstrukcja przysłon lub bramek MOP musi uniemożliwić zawodnikowi oddanie strzału za linią stanowisk.

§5

MYŚLIWSKA OŚ PRAKTYCZNA (MOP)

1. Do strzeleń na osi praktycznej należy przygotować pole o wymiarach : szer. 20 metrów, dł. 20 metrów, nad lub w którym poruszają się cele. Pole należy wyraźnie oznaczyć dla umożliwienia ustalania trajektorii celów. (Rys 1 -opisu OP).
2. Pozycja wyrzutni może być dowolna, pod warunkiem, że wychodzące rzutki nie stanowią zagrożenia dla strzelających, sędziów, obsługi i widzów również w przypadku rozerwania rzutka.
3. Należy obowiązkowo zapewnić maszynę podającą rzutek typu "rabbit".
4. Poszczególne wyrzutnie należy oznaczyć literami: "A, B, C, D" począwszy od lewej strony. Oznaczenia wyrzutni należy umieścić na tablicach wyraźnie widocznych ze stanowisk strzeleckich.
5. Wyrzutnie należy ustawić tak, aby trajektorie spełniały następujące warunki:
  - a) trajektoria z lewej do prawej przechodząca przez granicę pola oznaczoną jako AB w kierunku CD (rabbit lub inna),
  - b) trajektoria z prawej do lewej przechodząca przez granicę pola oznaczoną jako CD w kierunku AB (rabbit lub inna),
  - c) trajektoria przychodząca przez granicę pola oznaczoną jako BC,
  - d) trajektoria odchodząca przez granicę pola oznaczoną jako BC.
6. Na cele można stosować każdy rodzaj rzutków standardowych i specjalnych typu midi, mini, rabbit, battue. Kolor rzutków winien być tak dobrany, aby zapewnić jego widoczność na tle otoczenia.
7. Należy zapewnić trzy jednakowe stanowiska strzeleckie "bramki" (wymiary określa rys.1 -opisu OP). Bramki należy umieścić równolegle, 5 metrów przed linią pola oznaczoną jako "AD" w odległości 5 metrów od siebie (licząc od środka bramek) w sposób uniemożliwiający ich swobodne przesuwanie.
Przed każdą bramką należy umieścić widoczną dla strzelca rozpiskę wskazującą kolejność strzelania z danej wyrzutni.

Polski Związek Łowiecki

NACZELNA RADA ŁOWIECKA

8. Usytuowanie bramek winno gwarantować bezpieczne oddanie strzałów z każdego stanowiska.
9. Organizator zapewnia wszystkie tabele strzelań zgodnie z ustalonym wzorem do dyspozycji Sędziego Głównego.
10. Każdy rzutek, niezależnie od rodzaju strzelania, winien podążać, po wyjściu z maszyny, po wyznaczonym mu torze nie dotyczy rabbita, który podskoczył po kontakcie z podłożem.
11. Sędzia w trakcie odbioru strzelnicy uprawniony jest do zmiany ustawień maszyn.

§ 6

ZAJĄC W PRZEBIEGU

1. Urządzenie ruchomej makiety zająca powinno być wykonane z blachy (3,5 -5,0 mm) tak, aby przedstawiała zająca w skoku, długość makiety - licząc od piersi do nasady omyka -winna wynosić 45 cm, a wysokość, mierzona na środku zapadki -17 cm. W odległości 4 cm od początku makiety (na piersi makiety), powinien być wycięty prostokątny poziomy otwór o wymiarach 16 x 12 cm, za którym znajduje się zapadka o 1 cm większa na wszystkich bokach od otworu i wykonana z blachy 4 mm. Sprężyny i urządzenie zwalniające wg uznania konstruktora.
2. Makieta zająca musi być tak wyregulowana, aby zwalniała urządzenie sygnalizujące trafienie pod naciskiem 0,7-1,0 kg w każdym miejscu zapadki, jak również, aby przy strzałach z odległości 35 metrów śrutem dozwolonym do strzelania zająca, zaznaczała trafienie (wskaźnik zaznaczający trafienie z materiału koloru jaskrawego). Wskaźnik zaznaczający trafienie nie może być widoczny przed strzałem.
3. Makieta zająca powinna być ustawiona na urządzeniu poruszającym ją w taki sposób, aby odległość pomiędzy dolną jej częścią a poziomem belki widziana ze stanowiska strzeleckiego przez osobę wysokości 175 cm wynosiła 14 cm. (Uwaga poziom belki równa się poziomowi stanowiska).
4. Makieta zająca porusza się w obu kierunkach na przebiegu, przechodząc jego długość 6 metrów pomiędzy przesłonami strzelca w czasie od 1,4 do 1,6 sekundy. Odległość od czoła stanowiska do makiety wynosi 35 metrów.
5. Dopuszcza się stosowanie elektronicznej makiety zająca.

§ 7

DZIK W PRZEBIEGU

1. Urządzenia ruchomej makiety dzika należy tak wyregulować, żeby makieta poruszała się w obu kierunkach przebiegu, pokonując jego długość 10 metrów pomiędzy przesłonami w czasie od 2,4 do 2,6 sekundy, pomiar rozpoczynamy i kończymy na tym samym punkcie makiety /np. gwizd-gwizd/ Odległość od czoła stanowiska do makiety wynosi 50 metrów. Konstrukcja osi dzika powinna gwarantować swobodne i bezpieczne oddanie strzału zawodnikom o różnym wzroście.
2. Na zawodach z centralnego kalendarza imprez strzeleckich dopuszcza się dwukrotne użycie podkładów tarcz. Otwory w zużyтым podkładzie powinny być trwale zaślepione bez widocznych śladów starych przestrzelin po każdej stronie podkładu. Na podkładzie nakleja się nowe tarcze a po drugiej stronie makiety nakleja się duży papier zakrywając wszelkie przestrzeliny.

Polski Związek Łowiecki

NACZELNA RADA ŁOWIECKA

3. Na zawodach o mistrzostwo PZŁ: Klasy Mistrzowskiej, Klasy Powszechnej, Dian, Seniorów, KKKŁ oraz Finału Ligi Strzeleckiej dopuszcza się tylko nowe podkłady tarcz.
4. Stanowisko strzeleckie winno być wyposażone w miejsce do wykładania amunicji dla prawo i leworęcznych oraz podpory do wspierania odkładanej broni.

§ 8

ROGACZ I LIS

1. Makiety rogacza i lisa należy ustawić pionowo i prostopadle do osi strzelania, tak by były wyraźnie widoczne z linii strzału. Wzdłuż osi strzelania należy ustawić przesłony, aby wyeliminować możliwość oddania strzału do niewłaściwej makiety przez innego zawodnika. Organizator określa wzajemne położenie tarcz z tym, że odległość pomiędzy sylwetkami musi wynosić, co najmniej 15 cm.
2. Dopuszcza się umieszczanie tarcz rogacza i lisa na jednym podkładzie, pod warunkiem że musi być wyraźna granica między sylwetkami.
3. Odległość od linii strzałów do makiet wynosi 100 metrów. Linie strzałów wyznaczają słupy stałe służące do podparcia broni. Słup stały powinien być okrągły o średnicy od 10 cm do 20 cm i nie połączony z innymi elementami konstrukcyjnymi osi strzeleckiej, powinien być również przymocowany do podłoża w sposób gwarantujący jego stabilność. Konstrukcja osi rogacza i lisa powinna gwarantować swobodne i bezpieczne oddanie strzału zawodnikom o różnym wzroście, zarówno prawo jak i leworęcznemu, z każdego stanowiska.
4. Na zawodach z centralnego kalendarza imprez strzeleckich dopuszcza się dwukrotne użycie podkładów tarcz. Otwory w zużyтым podkładzie powinny być trwale zaślepione bez widocznych śladów starych przestrzelin po każdej stronie podkładu. Na podkładzie nakleja się nowe tarcze a po drugiej stronie makiety nakleja się duży papier zakrywając wszelkie przestrzeleny.
5. Na zawodach o mistrzostwo PZŁ: Klasy Mistrzowskiej, Klasy Powszechnej, Dian, Seniorów, KKKŁ oraz Finału Ligi Strzeleckiej dopuszcza się tylko nowe podkłady tarcz.
6. Stanowisko strzeleckie winno być wyposażone w miejsce do wykładania amunicji dla prawo i leworęcznych oraz podpory do wspierania odkładanej broni.

§ 9

Na konkurencjach rogacz – lis oraz dzik w przebiegu powinno znajdować się miejsce do wystawiania makiet po skończonej konkurencji przez zawodnika. Wystawienie makiet jest obowiązkowe.

W przypadku dzika elektronicznego, organizator zapewnia monitor, na którym to wyświetlane są makiety po zakończonej konkurencji zawodnika.

§ 10

Organizator zawodów jest zobowiązany zapewnić obsługę techniczną do odbioru strzelnicy przez Sędziego Głównego oraz odpowiada za sprawność urządzeń i możliwość ich regulacji. Organizator na wniosek Sędziego Głównego zobowiązany jest usunąć przeszkody uniemożliwiające odbiór strzelnicy lub przeprowadzenie zawodów.

Polski Związek Łowiecki

NACZELNA RADA ŁOWIECKA

§ 11

W przypadku jeśli organizator nie usunie usterek zgłoszonych przez Sędziego Głównego w wyznaczonym terminie, Sędzia Główny ma prawo podjąć decyzję o odwołaniu zawodów, bądź przeprowadzić zawody bez konkurencji, która nie spełnia wymogów ale bez zaliczania ich do Wawrzynu Strzeleckiego. Wszelkie koszty związane z odwołaniem zawodów ponosi organizator.

ROZDZIAŁ II ZASADY BEZPIECZEŃSTWA.

§ 12

1. Na strzelnicach obowiązują zasady bezpieczeństwa zgodne z przepisami prawa dotyczącymi broni i amunicji, wzorcowego regulaminu strzelnic oraz szczegółowych warunków wykonywania polowania. Na strzelnicach w szczególności należy przestrzegać następujących zasad bezpieczeństwa:

- a. broń na strzelnicy nosi się rozładowaną, bez pasów i pokrowców z otwartymi komorami naboowymi, podczas strzelania nie można zakładać pasów na broń. Dopuszcza się w obrębie strzelnicy przenoszenie broni w futerałach jeśli tak stanowi regulamin zawodów;
  - b. ładowanie broni, składanie się, celowanie i strzelanie dozwolone jest wyłącznie na stanowisku strzeleckim z lufą zwróconą w kierunku makiet lub lotu rzutków z chwilą rozpoczęcia strzelania we właściwej kolejności;
  - c. broń śrutową wolno ładować najwyżej dwoma, a kulową jednym nabojem;
  - d. przyspiesznik wolno napinać wyłącznie przy strzelaniu do celów nieruchomych. Napięcie przyspiesznika może nastąpić tylko po złożeniu się do celu;
  - e. nie wolno odwracać się z bronią na stanowisku strzeleckim i opuszczać go zanim nie nastąpi otwarcie komór naboowych oraz rozładowanie broni;
  - f. przed opuszczeniem stanowiska zawodnik musi rozładować broń i z otwartymi komorami naboowymi lub otwartym zamkiem może opuścić stanowisko;
  - g. strzelający jest zobowiązany przerwać strzelanie, jeżeli na przedpolu strzelnicy ukażą się ludzie, zwierzęta lub powstanie inne zagrożenie, albo podana zostanie komenda „przerwać strzelanie”;
  - h. na strzelnicy zabrania się spożywania alkoholu i używania środków odurzających oraz przebywania na jej terenie osób będących pod ich wpływem;
  - i. w trakcie zawodów zgodnie z obowiązującymi przepisami zabrania się używania tłumików huków.
2. Zawodnik jest odpowiedzialny za stan techniczny broni, zapewniając bezpieczeństwo jej obsługi i użytkowania oraz odpowiednią celność niezależnie od tego, czy strzela z broni własnej, czy z broni użyczonej.
3. Przed każdorazowym załadowaniem broni zawodnik jest zobowiązany skontrolować drożność luf (lufy).

ROZDZIAŁ III ZASADY ZACHOWANIA SIĘ PODCZAS ZAWODÓW

§ 13

1. W czasie zawodów należy zachowywać kulturę osobistą oraz bezwzględny spokój i opanowanie. Wszelkie sporne sprawy należy zgłaszać do Sędziego Głównego zawodów.

Polski Związek Łowiecki

NACZELNA RADA ŁOWIECKA

2. Zawodnicy zobowiązani są występować w odpowiednim ubiorze od momentu rozpoczęcia zawodów do ich zakończenia. Strój strzelca winien być czysty. Obowiązuje używanie koszuli z co najmniej krótkim rękawem, spodni zakrywających co najmniej 2/3 uda, oraz obuwia zakrywającego stopy i zapewniającego bezpieczną postawę strzelca.

ROZDZIAŁ IV OGÓLNE ZASADY STRZELANIA

§ 14

Strzelanie przeprowadza się w seriach, których układ i wielkość oraz zasady wartościowania strzałów w punktach określa organizator zawodów, zależnie od ich zakresu i rangi, w regulaminie zawodów.

§ 15

Do strzelań myśliwskich wolno używać każdego rodzaju broni śrutowej i kulowej, uznanej przez obowiązujące prawo. Broń kulowa może być wyposażona w optyczne przyrządy celownicze.

§ 16

W przypadku awarii broni podczas trwania konkurencji, zawodnik może ją wymienić w ciągu 5 minut.

§ 17

1. Przy strzelaniu do makiety rogacza, lisa i dzika dopuszcza się broń myśliwską długą o lufach gwintowanych do strzelania amunicją myśliwską charakteryzującą się energią pocisku nie mniejszą niż 400 J w odległości 100 m od wylotu lufy.
2. Przy strzelaniu do rzutków dopuszcza się naważkę śrutu do 28 gramów o grubości nieprzekraczającej 2,5 mm. Przystrzelaniu do makiety zająca dopuszcza się naważkę śrutu do 28 gramów i grubości do 3,5 mm.

§ 18

Strzelanie przeprowadza się w grupach sześciuosobowych. W uzasadnionych przypadkach grupa może być mniej liczna. Kolejność strzelania poszczególnych grup, a w grupach – strzelców, odbywa się według losowania lub ustaleń organizatorów.

§ 19

Strzelać wolno tylko po złożeniu się do strzału w postawie stojącej, ze stopami w granicach stanowiska strzeleckiego. Złożenie się do strzału oznacza przyłożenie kolby do ramienia (tzw. dołka strzeleckiego) i skierowanie lufy w stronę celu. Strzelec podczas strzelania dubletu, nie ma obowiązku przerywania składu celem ponownego złożenia się do strzału. Strzelanie odbywa się z wolnej ręki, z tym zastrzeżeniem, że do makiety rogacza i lisa używamy podpórki w postaci słupka stałego. Broń nie może być wyposażona w dodatkowe, elementy pozwalające na jej podpieranie. (raczki, uchwyty itp.)

§ 20

1. Przed złożeniem się do strzału na stanowisku strzeleckim zawodnik przyjmuje postawę gotowości.
  - a. obie stopy znajdują się w granicach stanowiska strzeleckiego,
  - b. broń trzymana jest oburącz, skierowana wylotami luf w kierunku przedpoła gdzie pojawia się lub jest cel,

Polski Związek Łowiecki

NACZELNA RADA ŁOWIECKA

c. dolna część stopki na wysokości lub poniżej paska kontrolnego, nie dotyczy składu na myśliwskiej osi praktycznej.

2. Każdy zawodnik winien stosować „Pasek kontrolny” w kolorze jaskrawym, przymocowany na stałe po właściwej stronie stroju strzeleckiego. Miejsce przymocowania, w tym jego wysokość określa załącznik.

3. Prawidłowe umiejscowienie paska jest warunkiem dopuszczenia do strzelania.

§ 21

Na osi myśliwskiej oraz przy strzelaniu do makiet zająca i dzika uruchomienie celów odbywa się po przyjęciu przez strzelca prawidłowej postawy gotowości.

§ 22

Składanie się z broni niezaladowanej jest dozwolone jedynie na stanowiskach strzeleckich, po poinformowaniu sędziego i uzyskaniu jego zgody przed rozpoczęciem strzelania.

§ 23

Z wyjątkiem strzelań na myśliwskiej osi praktycznej, składanie się z broni przed ukazaniem się celu jest niedozwolone. Oddanie strzału przed ukazaniem się celu na wszystkich konkurencjach śrutowych zaliczane jako chybienie, a zawodnik nie ma prawa oddać drugiego strzału. W przypadku dubletu lub dublet po strzale zalicza się dwa zera. Na konkurencji „dzik” strzał taki liczy się jak oddany do sylwetki.

§ 24

W strzelaniu kulami wolno oddać nie więcej niż pięć strzałów do jednej makiety, przy czym do ruchomej makiety dzika oddaje się 10 strzałów naprzemiennie - po jednym strzale w czasie każdego przebiegu.

§ 25

Strzał uznaje się za celny (skuteczny), jeśli w jego wyniku rzutek zostanie rozbity (rzutek uznaje się za rozbity, jeżeli sędziowie stwierdzą wyraźny odłamek), makieta zająca uwidoczni trafienie albo pocisk pozostawi przestrzelinę w granicach pierścieni na makiecie. Za pierścień trafiony uznaje się pierścień, do którego jest, co najmniej styczna przestrzelina o średnicy pocisku, odpowiedniej do kalibru broni użytej do strzelania. W przypadku spornym co do wartości przestrzelin, Sędzia Główny ma obowiązek użyć kalibromierza w celu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu.

§ 26

1. W przypadku stwierdzenia w sylwetce rogacza, lisa i dzika więcej niż pięciu przestrzelin, należy każdorazowo doprowadzić do pięciu przestrzelin, odejmując najlepsze trafienia.

2. W przypadku stwierdzenia ponadnormatywnych przestrzelin jedenastej lub więcej na danej osi, wynik konkurencji jest zaliczany jako zero.

§ 27

Nie oddanie strzału do ukazującego się celu z powodu: nie załadowania broni, nie odbezpieczenia broni, nie napięcia mechanizmów zamkowych traktuje się i zalicza jako chybienie lub chybienia.

Polski Związek Łowiecki

NACZELNA RADA ŁOWIECKA

§ 28

1. Nie oddanie strzału spowodowane wadą amunicji zarówno kulowej jak i śrutowej, lub niesprawnością broni należy powtarzać. W przypadku dubletu lub dubletu po strzale powtarza się cały dublet, bez efektu pierwszego strzału.
2. Za niewypał uznaje się nabój, którego ładunek śrutowy lub pocisk nie opuścił lufy mimo prawidłowego i wyraźnego zbitcia spłonki.
3. W przypadku niewypału, zawodnik nie może otwierać komór naboju broni, a tylko trzymając broń lufami w kierunku celu, podniesieniem ręki zgłasza sędziemu niewypał. Otwarcie broni przez zawodnika przed podejściem sędziego powoduje nieuwzględnienie niewypału i zaliczenie chybienia. Zalicza się dwa zera w przypadku dubletu lub dubletu po strzale.
4. Sędzia ma prawo dokonać kontroli amunicji w trakcie strzelania serii.

§ 29

Na zawodniku spoczywa odpowiedzialność za punktualne stawienie się na stanowisku strzeleckim. Zawodnik, który nie stawia się w wyznaczonym czasie może dołączyć do grupy i od tego momentu strzelać i zdobywać punkty. Opuszczone stanowiska nie są punktowane. W uzasadnionych przypadkach, o dopuszczeniu do strzelania opuszczonej konkurencji lub jej części decyduje sędzia główny w wyznaczonym przez niego czasie.

§ 30

Za rozpoczęcie strzelania na konkurencjach kulowych oraz śrutowych uznaje się podanie przez prowadzącego komendy „rozpoczynamy strzelanie”, natomiast zakończenie strzelania sygnalizuje komenda „koniec strzelania”.

§ 31

Dopuszcza się stosowanie automatycznej lub elektronicznej tarczy dzika i zająca w przebiegu, za wyjątkiem zawodów rangi Mistrzostw. W razie awarii tarczy dzika i zająca Sędzia Główny podejmuje decyzję o kontynuacji konkurencji przy wykorzystaniu tradycyjnych makiet i urządzeń mechanicznych. Zawodnicy nie mają prawa składać protestu od podjętej decyzji sędziego.

§ 32

W obrębie osi strzeleckiej obowiązuje zakaz palenia oraz używania telefonów komórkowych. Zakaz dotyczy sędziów i zawodników. Poza przypadkami konieczności wezwania pomocy medycznej, pomocy technicznej i potrzeb kontaktu z sędzią głównym.

§ 33

Każdy zawodnik i sędzia podczas strzelania na osiach zobowiązany jest do używania ochronników słuchu, a przy konkurencjach śrutowych dodatkowo ochronników oczu i głowy.

Polski Związek Łowiecki

NACZELNA RADA ŁOWIECKA

ROZDZIAŁ V

ZASADY ODNOSZĄCE SIĘ DOPOSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW STRZELAŃ

§ 34

Strzelanie do rzutków na OSI MYŚLIWSKIEJ:

1. Po sprawdzeniu gotowości do rozpoczęcia strzelania, sędzia prowadzący podaje kolejno rzutki maksymalnie do 2 sekund od okazania przez zawodnika gotowości do strzału.
2. Po oddaniu strzału do prawidłowego rzutka, zawodnik może opuścić stanowisko tylko gdy kolejny zawodnik odda strzał. Pozostali zawodnicy postępują tak samo poruszając się od lewej do prawej strony. Żaden zawodnik po oddaniu strzału lub strzałów nie może przechodzić na kolejne stanowisko w sposób, który przeszkadzałby innym zawodnikom lub sędziom.
3. Przy strzelaniu z podchodu, strzelcy całej grupy zajmują miejsca na stanowisku wyczekiwania.
4. Strzelec, na którego przypada kolejność strzelania, staje przed ścieżką podchodu. Po opuszczeniu przedpoła przez poprzedniego strzelca ładuje i zamyka broń i dopiero wtedy może rozpocząć marsz.
5. Rzutki podaje się w czasie, kiedy podchodzący strzelec znajduje się na wyznaczonej ścieżce strzeleckiej, nie dalej niż 14 a nie bliżej niż 11 metrów od wyrzutni.
6. Po przekroczeniu linii końca podchodu /oznaczonego linią/sędzia podaje komendę nowy rzutek, w przypadku braku komendy rzutek przyjęty przez zawodnika zalicza się zgodnie z wynikiem strzału, bez możliwości powtarzania.
7. Po ukazaniu się rzutka, strzelec składa się i oddaje jeden lub dwa strzały.
8. Po oddaniu strzałów należy, broń otworzyć, rozładować i z otwartymi komorami naboju przejść na stanowisko wyczekiwania.
9. Dublet po strzale zaliczamy efekt pierwszego strzału. Niedozwolone jest oddanie dwóch strzałów do jednego rzutka. W takim przypadku oba rzutki uznaje się za chybione. W przypadku konieczności powtórzenia, zawodnik musi również oddać strzały do każdego rzutka osobno.

§ 35

Strzelanie do rzutków na KRĘGU MYŚLIWSKIM:

1. Strzelcy całej grupy ustawiają na miejscu wyczekiwania za odpowiednim stanowiskiem strzeleckim, skąd pojedynczo podchodzą na to stanowisko zgodnie z ustaloną kolejnością.
2. Strzelec, na którego przypada kolejność strzelania, zajmuje stanowisko strzeleckie, ładuje broń, przyjmuje postawę gotowości i podaje komendę „daj”, po której podaje mu się rzutek lub rzutki, w czasie maksymalnie do 2 sekund.
3. Strzelec składa się i oddaje jeden lub dwa strzały dopiero po ukazaniu się rzutka (rzutków).
4. Po oddaniu strzału (strzałów) należy broń, rozładować i z otwartymi komorami naboju, opuścić stanowisko strzeleckie.
5. Żaden zawodnik w grupie nie może wejść na stanowisko zanim poprzedni zawodnik nie ukończy strzelania i nie opuści stanowiska.
6. Żaden zawodnik po oddaniu strzału na jednym stanowisku nie może przejść na następne w sposób przeszkadzający innym zawodnikom lub utrudniający pracę sędziego, a także dopóki ostatni zawodnik z grupy nie ukończy strzelania na tym stanowisku.
7. W przypadku konieczności powtórzenia, powtarza się cały dublet.

Polski Związek Łowiecki

NACZELNA RADA ŁOWIECKA

§ 36

Strzelanie do rzutków na PRZELOTACH:

1. Strzelcy całej grupy ustawiają się za odpowiednim stanowiskiem strzeleckim, skąd pojedynczo podchodzą na to stanowisko zgodnie z ustaloną kolejnością.
2. Strzelec, na którego przypada kolejność strzelania, zajmuje stanowisko strzeleckie, ładuje broń, przyjmując postawę gotowości i podaje komendę „daj”, po której podaje mu się rzutek lub rzutki w czasie do 2 sekund od podania komendy.
3. Strzelec składa się i oddaje jeden lub dwa strzały dopiero po ukazaniu się rzutka.
4. Po oddaniu strzałów należy broń, rozładować i z otwartymi komorami naboju opuścić stanowisko strzeleckie.
5. Trafienie zalicza się jeśli rzutek w locie nie przekroczy linii stanowisk.
6. Dublet po strzale zaliczamy efekt pierwszego strzału. Niedozwolone jest oddanie dwóch strzałów do jednego rzutka. W takim przypadku oba rzutki uznaje się za chybione. W przypadku konieczności powtórzenia, zawodnik musi również oddać strzały do każdego rzutka osobno.

§ 37

Strzelanie do rzutków na OSI PRAKTYCZNEJ

1. Strzelcy całej grupy zbierają się na stanowisku wyczekiwania, skąd, zgodnie z kolejnością wyznaczaną numerami startowymi, podchodzą pojedynczo na stanowiska strzeleckie ("bramki"). Strzelanie odbywa się trójkami, zgodnie z numerami stanowisk (strzelanie rozpoczyna się od bramki nr 1) przez cały czas trwania konkurencji.
2. Pierwsza trójka, na komendę sędziego zajmuje stanowiska w bramkach. Pozostali strzelcy z grupy oczekują na zakończenie strzelania na stanowisku wyczekiwania.
3. Strzelanie odbywa się w serii 2 rzutki pojedyncze i dwa dublety po strzale z każdej bramki, na koniec serii trzech zawodników strzela dublet po strzale dodatkowy ze stanowiska środkowego. Cała seria liczy sześć rzutków pojedynczych i siedem dubletów po strzale, łącznie 20 rzutków.
4. Z każdej bramki strzela się dwa rzutki pojedyncze i dwa dublety po strzale oraz dublet po strzale, dodatkowy ze stanowiska środkowego wedle rozpiski prezentowanej na tabliczkach przed bramkami (wyboru rozpiski dokonuje sędziego główny przed zawodami) przejście do kolejnej bramki odbywa się po zakończeniu strzelania przez wszystkich zawodników.
5. Po zakończeniu serii 2 rzutków pojedynczych i 2 dubletów po strzale ze wszystkich bramek strzelcy z danej trójki ustawiają się za środkowym stanowiskiem, zgodnie z numerami startowymi, skąd kolejno strzelają dublet po strzale dodatkowy (drugi rzutek podawany po strzale), według rozpiski prezentowanej na tabliczce przed stanowiskiem środkowym. Strzelcy oczekujący na swoją kolejność, stoją w miejscu wyznaczonym przez sędziego tak, by zawodnicy nie utrudniali jego pracy i nie przeszkadzali innym zawodnikom.
6. Rzutki podawane są po podaniu przez strzelca komendy "daj" w czasie od 0 do 2 sekund. Strzelec podaje komendę daj w czasie 10 sekund od komendy do rozpoczęcia strzelania, a w czasie serii po zakończeniu strzelania przez poprzedniego strzelca.
7. Rzutek w dublecie, pierwszy rzutek podawany jest na komendę „daj”, a drugi po strzale do pierwszego w czasie do 2 sekund. Rzutek w dublecie zaliczany jest efekt pierwszego strzału. Zabronione jest strzelanie do pierwszego celu dwukrotnie. W takim przypadku oba rzutki zaliczane są jako dwa zera.

Polski Związek Łowiecki

NACZELNA RADA ŁOWIECKA

8. Każdorazowo po oddaniu strzału lub strzałów należy, nie odwracając się, broń, rozładować i z otwartymi komorami naboju oczekiwać na swoją kolej lub przejść na kolejne stanowisko po podaniu komendy „przejsie” przez sędziego.
9. Na osi praktycznej dozwolone jest złożenie się do strzału przed podaniem komendy daj. Strzelec podczas strzelania dublet po strzale nie ma obowiązku przerywania składu celem ponownego złożenia się do strzału.
10. Strzał do rzutka rabbit musi zostać oddany do toczącego się rzutka (rzutek może podskakiwać). Ze względów bezpieczeństwa organizator może ograniczyć pole strzału oznaczając wyraźnie granicę pola, po przekroczeniu której strzelanie jest zabronione.
11. Wszystkie rzutki można także strzelać poza wyznaczony palem.

§ 38

Rzutek lub rzutki muszą być powtórzone, gdy:

1. Rzutek pojawił się uszkodzony.
2. Rzutek został podany z niewłaściwej wyrzutni.
3. Rzutki się zderzyły.
4. Fragmenty jednego rzutka uszkodziły drugi rzutek.
5. Oba rzutki w dublecie zostały rozbite jednym strzałem.
6. Nastąpił podwójny wystrzał.

Rzutek musi być powtórzony pod warunkiem, że zawodnik NIE oddał strzału gdy:

1. Rzutek ukazał się przed podaniem komendy przez zawodnika lub przyjęcia przez niego postawy gotowości.
2. Rzutek został wyrzucony po upływie 2 sekund od wydania komendy przez strzelającego.
3. Trajektoria lotu rzutków jest nieprawidłowa (dotyczy rzutków pojedynczych i dubletów).
4. Nastąpił niewypał lub awaria broni.

Rzutek **CHYBIONY**

Rzutek musi zostać uznany za CHYBIONY, gdy:

1. Nie został trafiony.
2. Tylko zakurzył się, a żadna widoczna część nie została od niego oderwana.
3. Zawodnik bez żadnych dozwolonych powodów nie strzelił do prawidłowego rzutka, który został wypuszczony.
4. Po wystąpieniu niesprawności broni lub wady amunicji, zawodnik otwiera broń lub dotyka bezpiecznika przed sprawdzeniem broni przez sędziego.

§39

Strzelanie do makiety ZAJĄCA W PRZEBIEGU:

1. Strzelcy całej grupy zbierają się na stanowiskach wyczekiwania, skąd - zgodnie z ustaloną kolejnością - podchodzą pojedynczo na stanowisko strzeleckie.
2. Każdy strzelec powinien zakończyć serię dziesięciu strzałów w czasie do 5 minut, a pięciu strzałów do 2 minut i 30 sekund od chwili zajęcia stanowiska.
3. Makiety zająca uruchamia się w czasie do 2 sekund od przyjęcia przez zawodnika postawy gotowości.
4. Po ukazaniu się makiety w oknie przebiegu strzelec powinien złożyć się, oddać do niej jeden lub dwa strzały, po czym przeładować broń, przyjąć znowu postawę gotowości i oczekiwać ukazania się makiety następnego przebiegu, postępując podobnie aż do zakończenia całej serii przebiegów makiety.

Polski Związek Łowiecki

NACZELNA RADA ŁOWIECKA

5. Przebieg makiety należy unieważnić i powtórzyć, jeżeli:
- makieta ukaże się z niewłaściwego kierunku;
  - makieta ukaże się w pozycji jak po trafieniu;
  - przed strzałem nastąpi zakłócenie ruchu makiety z przyczyn technicznych, a strzelec nie oddał strzału;
  - uruchomienie makiety nastąpi przed przyjęciem postawy gotowości przez strzelca lub po upływie 2 sekund, jednak tylko w przypadku gdy strzelec nie oddał strzału;
  - w wyniku awarii makieta nie sygnalizuje trafienia.

§40

Strzelanie do makiety DZIKA W PRZEBIEGU:

- Strzelcy całej grupy zbierają się na stanowisku wyczekiwania, skąd, zgodnie z ustaloną kolejnością, podchodzą pojedynczo na stanowiska strzeleckie. Każdy strzelec powinien zakończyć serię dziesięciu strzałów w czasie od 4 minut (25 minutowego czasu dla grupy) do 5 minut (30 minutowego czasu dla grupy) lub pięciu strzałów w czasie 2 minut 30 sekund od chwili zajęcia stanowiska.
- Makiety dzika uruchamia się do 2 sekund od przyjęcia przez zawodnika postawy gotowości.
- Po ukazaniu się makiety w oknie przebiegu strzelec powinien złożyć się i oddać do niej jeden strzał, po czym ponownie załadować broń, przyjąć znowu postawę gotowości i oczekiwać ukazania się makiety następnego przebiegu, postępując podobnie, aż do zakończenia całej serii przebiegów.
- Przebieg makiety należy unieważnić i powtórzyć, jeżeli:
  - makieta ukazała się z niewłaściwego kierunku lub w nieprawidłowym położeniu, a zawodnik nie oddał strzału;
  - nastąpiło zakłócenie ruchu makiety, a strzelec nie oddał strzału;
  - uruchomienie makiety nastąpiło przed przyjęciem postawy gotowości lub po upływie 2 sekund, a strzelec nie oddał strzału;
  - z powodu innych nieprawidłowości, jeżeli nie jest możliwa ocena wartości przestrzelin w makietach.
- Po zakończeniu serii przebiegów, należy ocenić wartość przestrzelin na makietach bez ich dotykania, a jeśli istnieją wątpliwości co do ich wartości punktowej należy każdorazowo wezwać Sędziego Głównego.
- Zawodnik ma prawo do ustawienia lunety przed swoim strzelaniem ale czas ustawienia lunety jest wliczony w czas jaki ma do strzelenia pełnej konkurencji.
- Zawodnik odpowiada za oddanie 10 strzałów.
- Jeżeli z powodu innych nieprawidłowości i nie z winy zawodnika nie jest możliwa ocena wartości makiety (makiet) strzelanie należy powtórzyć.

§41

Strzelanie do makiety ROGACZA i LISA:

- Strzelcy całej grupy zbierają się na stanowisku wyczekiwania, skąd, zgodnie z ustaloną kolejnością, podchodzą na stanowiska strzeleckie.
- Strzelcy, na których przypada kolejność strzelania, stają na wyznaczonych stanowiskach strzeleckich i oświadczając kolejno „gotów”, oczekują na sygnał do rozpoczęcia strzelania.

Polski Związek Łowiecki

NACZELNA RADA ŁOWIECKA

3. Sędzia, po stwierdzeniu gotowości strzelców na stanowiskach, daje komendę "rozpoczynamy strzelanie", która jest sygnałem do rozpoczęcia strzelania i od tej chwili mierzy się czas jego trwania.
4. Każdy strzelec oddaje 10 strzałów po 5 do makiety rogacza i po 5 do makiety lisa.
5. Po komendzie sędziego, strzelcy w przypadku pełnej serii oddają w czasie do 10 minut nie więcej niż po pięć strzałów do makiety rogacza i lisa w dowolnej kolejności.
6. Zawodnik ma prawo do ustawienia lunety przed swoim strzelaniem ale czas ustawienia lunety jest wliczony w czas jaki ma do strzelenia pełnej konkurencji.
7. Po upływie 10 minut (a przy serii skróconej po upływie 5 minut) od rozpoczęcia strzelania, sędzia podaje komendę "koniec strzelania", po której strzelcy obowiązani są natychmiast - niezależnie od tego, czy zdążyli oddać wszystkie strzały, czy też nie, rozładować broń i z otwartymi komorami naboju opuścić stanowiska strzeleckie. Jeżeli zawodnik zakończy wcześniej strzelanie, może opuścić stanowisko strzeleckie za zgodą sędziego, pod warunkiem, że nie będzie to przeszkadzało pozostałym strzelcom z grupy.
7. Jeżeli w czasie strzelania makieta opadnie lub zmieni prawidłową pozycję należy przerwać strzelanie, poprawić makiety i kontynuować strzelanie.
8. Po zakończeniu serii strzelania, należy ocenić wartość przestrzelin na makietach. Makiety należy oceniać bez dotykania przestrzelin, a jeśli istnieją wątpliwości co do ich wartości punktowej należy każdorazowo wezwać Sędziego Głównego.
9. Zawodnik odpowiada za oddanie 10 strzałów.
10. Jeżeli z powodu innych nieprawidłowości i nie z winy zawodnika nie jest możliwa ocena wartości makiety (makiet) strzelanie należy powtórzyć.

ROZDZIAŁ VI UKŁADY SERII W POSZCZEGÓLNYCH KONKURENCJACH

§42

W strzelaniach do rzutków na OSI MYŚLIWSKIEJ obowiązują następujące układy serii:

1. Pełna seria 20 rzutków:
  - a. 5 rzutków pojedynczych, strzelanych na pięciu stanowiskach strzeleckich z miejsca;
  - b. 10 rzutków podanych w parach jako rzutek po strzale (dwóch rzutków w jednakowych odstępach czasowych dla każdego zawodnika, nie dłuższych niż 2,5 sekundy.), strzelanych na pięciu stanowiskach strzeleckich z miejsca;
  - c. 5 rzutków pojedynczych, strzelanych na ścieżce strzeleckiej z podchodu.

§43

W strzelaniach do rzutków na KRĘGU MYŚLIWSKIM obowiązuje następujący układ serii:

- Pełna seria 20 rzutków, strzelana w sposób następujący:

STANOWISKO	RZUTEK	WYSOKA BUDKA	NISKA BUDKA
1	POJEDYNCZY	X	
	DUBLET	X	X
2	POJEDYNCZY	X	
	DUBLET	X	X
3	POJEDYNCZY	X	
	DUBLET	X	X

Polski Związek Łowiecki

NACZELNA RADA ŁOWIECKA

4	POJEDYNCZY	X	
	POJEDYNCZY		X
5	POJEDYNCZY		X
	DUBLET	X	X
6	POJEDYNCZY		X
	DUBLET	X	X
7	POJEDYNCZY		X
	DUBLET	X	X

Kolejność strzelania rzutków w dubletach jest dowolna.

§44

W strzelaniach do rzutków na PRZELOTACH obowiązuje układ serii:

Pełna seria 10 rzutków mieszanych (pojedynczych i rzutek po strzale), strzelanych z trzech stanowisk, jako pojedyncze i z trzech stanowisk, jako rzutek po strzale (dwóch rzutków w jednakowych odstępach czasowych dla każdego zawodnika nie dłuższych niż 2,5 sekundy), oraz z dziesiątym rzutkiem strzelanym z wybranego przez zawodnika stanowiska.

§45

W strzelaniu na MYŚLIWSKIEJ OSI PRAKTYCZNEJ obowiązuje układ serii:

1. Pełna seria 20 rzutków (pojedynczych i serii 2 rzutek po strzale) z trzech stanowisk.
2. Strzelnie odbywa się w serii 2 rzutków pojedynczych i 2 serii po 2 rzutki po strzale z odrębnych stanowisk oraz do 2 rzutek po strzale podane ze stanowiska środkowego.

§46

W strzelaniach do makiety ZAJĄCA W PRZEBIEGU obowiązuje jeden z dwóch układów serii:

1. Dwie serie po 5 przebiegów -jedna seria z prawej do lewej, druga z lewej do prawej.
2. Jedna seria 10 przebiegów przemiennych -kolejno z prawej do lewej i z lewej do prawej.

§47

W strzelaniach do makiety DZIKA W PRZEBIEGU obowiązuje jeden z dwóch układów serii:

1. Jedna seria 10 przebiegów przemiennych -kolejno z prawej do lewej i z lewej do prawej.
2. Dwie serie po 5 przebiegów -jedna seria z prawej do lewej, druga z lewej do prawej.

§48

W strzelaniach do makiety ROGACZA i LISA obowiązuje jeden rodzaj serii, po pięć strzałów do każdej makiety.

ROZDZIAŁ VII RODZAJE WIELOBOJU

§49

Zawody PZŁ w strzelaniach myśliwskich można organizować w następujących formach wieloboju:

1. Pełny wielobój:

Polski Związek Łowiecki

NACZELNA RADA ŁOWIECKA

- a. sześciobój konkurencje: oś myśliwska, krąg, bażant, zając, dzik, rogacz lis. Do zdobycia 500 pkt.
- b. pięciobój konkurencje: oś myśliwska, krąg, mop, dzik, rogacz lis. Do zdobycia 500 pkt.
2. Skrócony wielobój, wg ustaleń organizatora.
3. Niepełny wielobój, który przeprowadza się, jeżeli podczas zawodów nie można rozegrać wszystkich konkurencji. W tak powstałej sytuacji zawody rozgrywa się wyłącznie w konkurencjach, które zostały możliwe do przeprowadzenia. Niezależnie od tego, czy niektórzy zawodnicy zdołali zakończyć przerwana konkurencję, czy nie, wszystkim startującym wynik tej konkurencji nie jest zaliczany do ogólnego wyniku zawodów. Indywidualnie zawodnikom można zaliczyć do wawrzynu lub klasy mistrzowskiej tylko pełny uzyskany wynik we wszystkich konkurencjach zawodów.
4. Poza wielobojem można organizować zawody w innych konkurencjach.

§50

1. Wszystkie zawody szczebla centralnego oraz Mistrzostwa Okręgów odbywają się w pełnym Wieloboju Myśliwskim.
2. Pozostałe zawody w okręgach odbywają się wg. zasad ustalonych przez organizatora, zgodnie z ich regulaminem.

ROZDZIAŁ VIII KLASY STRZELECKIE

§51

1. Klasa powszechna - dotyczy wszystkich startujących na zawodach w PZŁ, którzy nie osiągnęli w pełnym wieloboju myśliwskim mężczyźni -425/500 punktów, kobiety -400/500 punktów.
2. Klasę mistrzowską zdobywa się obligatoryjnie na wszystkich zawodach centralnych i okręgowych. Warunkiem zdobycia klasy mistrzowskiej jest uzyskanie na wyżej wymienionych zawodach wyniku: mężczyźni 425/500 pkt, kobiety: 400/500 pkt lub lepszego. Zdobywca klasy mistrzowskiej ma prawo używać tytułu "Mistrz Strzelectwa Myśliwskiego" i noszenia odpowiedniej odznaki. Strzelcy, którzy uzyskali klasę mistrzowską w danym roku mają prawo do końca tego roku strzelać w klasie powszechnej, jednak bez możliwości zdobywania punktów do Wawrzynu Strzeleckiego. Zawodnicy, którzy zdobyli klasę mistrzowską w danym roku i do końca roku strzelają w zdobytej klasie mogą zdobywać punkty do Wawrzynu Strzeleckiego. O fakcie wyboru klasy zawodnik informuje Sędziego Głównego zawodów, na których zdobył klasę mistrzowską. Sędzia Główny odnotowuje ten fakt w protokole z zawodów. W przypadku braku informacji zasadą jest, że zawodnik strzela do końca sezonu strzeleckiego w klasie powszechnej bez możliwości zgłaszania na innych zawodach przejście do klasy mistrzowskiej.
3. Najwyższe wyróżnienie strzeleckie w Polskim Związku Łowieckim dla posiadających klasę mistrzowską - Wawrzyn Strzelecki - jest zdobywany według regulaminu Wawrzynu Strzeleckiego.
4. Klasy strzeleckie i tytuły uzyskane na podstawie uprzednio obowiązujących Prawideł pozostają w mocy.

Polski Związek Łowiecki

NACZELNA RADA ŁOWIECKA

ROZDZIAŁ IX ORGANIZACJA ZAWODÓW

§52

Zawody strzeleckie organizowane na wszystkich szczeblach w PZŁ winny być oparte o obowiązujący Regulamin Zasad.

§53

Strzelnice należy przygotować i wyregulować tak jak mówi o tym Regulamin, szczególną uwagę zwracając na sprawność maszyn, urządzeń i stan bezpieczeństwa.

§54

Organizator opracowuje i przedstawia zawodnikom każdorazowo regulamin zawodów, w którym ustala wybrany wariant określony Regulaminem Zasad oraz inne informacje ważne dla uczestników, w tym możliwość pokazu rzutków i makiet dla pierwszej grupy na poszczególnych konkurencjach.

§55

Do przeprowadzenia zawodów należy zgromadzić niezbędną ilość rzutków w kolorze jednakowym dla wszystkich konkurencji w czasie zawodów. Rzutki, poza stosowanymi na osi praktycznej MOP, powinny spełniać następujące parametry: średnica 110 mm, wysokość 27 mm (+/-1 mm), ciężar 105 g (+/-5 g) oraz przygotować niezbędną ilość makiet.

§56

Na osi myśliwskiej, zającu, kręgu i przelotach oraz MOP ustawić liczydła prezentujące uzyskany wynik przez strzelającego. Rekomenduje się, aby na ścieżce podchodu zawodnik wchodził przez bramkę z fotokomórką, w przypadku awarii fotokomórki dopuszcza się ręczne uruchamianie timera przez sędziego.

§57

Wszystkim zawodnikom należy zapewnić numery startowe, które muszą być noszone w widocznym miejscu.

§58

Jeżeli przerwa w serii jest dłuższa niż 5 minut z powodu usterki technicznej przed jej wznowieniem grupie strzelców musi zostać pokazany jeden prawidłowy rzutek z każdej maszyny.

§59

Jeśli doszło do awarii maszyny podczas trwania konkurencji i nastąpiła wymiana maszyny na nową, Sędzia Główny dokonuje ponownego odbioru danej konkurencji, a po jej odebraniu kontynuuje przerwana konkurencję.

§60

Tarczę dzika należy odpowiednio przymocować na podkład i zamocować na wózku ponad belką tak aby cała sylwetka była widoczna ze stanowiska strzeleckiego.

§61

Należy przygotować zapasową maszynę do rzutków, zapasowy wózek do dzika i zająca, a ponadto zapasową makietę zająca. Zabezpieczyć konkurencje z wózkami w zapasową linę stalową do wózków. Koniecznym jest również zainstalowanie agregatu prądotwórczego. Na początku ścieżki podchodu osi myśliwskiej umieścić napis „START”. Stanowiska na osi,

Polski Związek Łowiecki

NACZELNA RADA ŁOWIECKA

kręgu, osi praktycznej MOP i przelotach powinny być ponumerowane. Stanowisko strzeleckie na konkurencjach śrutowych i dziku winno mieć kształt kwadratu o długości boku od 90 do 100 cm.

§62

Obsługę zawodów zapewnia organizator. W skład obsługi zawodów wchodzi minimum 24 lub 27 osób (sędziowie i sekretariat):

Sędzia Główny + zastępca lub asystent sędziego głównego

- oś 4 osoby
- krąg 4 osoby
- przeloty 3 osoby
- zajęć 3 osoby
- MOP 3 osoby
- dzik 3 osoby
- rogacz i lis 3 osoby

razem 19 do 22 sędziów + 2 osoby w sekretariacie + 1 osoba zbierająca metryki + 2 sędziów rezerwowych. Ponadto należy przygotować teczki na każdą konkurencję z metrykami i teczki w sekretariacie do zwrotnych metryk dla każdej osi oraz zapewnić niezbędną liczbę osób do obsługi maszyn i makiet.

Dopuszcza się elektroniczny zapis wyników potwierdzany za pomocą kart magnetycznych. Organizator ma obowiązek bieżącej prezentacji wyników na zbiorczej tablicy elektronicznej lub papierowej.

§63

Organizator zapewnia prawidłową opiekę medyczną na każdym zawodach w czasie od otwarcia do ich zamknięcia.

§64

Organizator ma zapewnić na zawodach odpowiedni sprzęt nagłaśniający.

§65

Organizator zapewnia odpowiednie zaplecze socjalne (parkingi, sanitariaty, bufet, miejsca spożywania posiłków, itp.).

ROZDZIAŁ X

PODSTAWY KLASYFIKACJI, WYRÓŻNIENIA, TYTUŁY, NAGRODY I KARY

§ 66

Na każdym zawodach strzeleckich szczebla centralnego oprócz mistrzostw PZŁ prowadzone są następujące klasyfikacje:

-klasa mistrzowska;

-klasa powszechna;

oraz pod warunkiem co najmniej 6 osób w kategorii:

-kategoria Dian;

-kategoria Senior powyżej 60-roku życia (od dnia ukończenia).

Mistrzostwa PZŁ w klasie mistrzowskiej

-zespołowa otwarta;

-indywidualnie klasa mistrzowska.

Polski Związek Łowiecki

NACZELNA RADA ŁOWIECKA

Mistrzostwa PZŁ w klasie powszechnej

- zespołowa otwarta;
- indywidualnie klasa powszechna.

Krajowy Konkurs Kół Łowieckich i Liga Strzelecka

- zespołowo otwarta;
- indywidualnie klasa mistrzowska;
- indywidualnie klasa powszechna.

Mistrzostwach PZŁ Dian

- zespołowa otwarta;
- indywidualnie klasa mistrzowska;
- indywidualnie klasa powszechna.

Mistrzostwa PZŁ Seniorów

- indywidualnie klasa mistrzowska;
- indywidualnie klasa powszechna.

Organizator na mistrzostwach PZŁ może wprowadzić swoje dodatkowe klasyfikacje lub wyróżnienia pod warunkiem uzyskania zgody ZG.

Poza zawodami centralnymi i mistrzostwami okręgowymi, wprowadza się dodatkowo klasyfikację JUNIOR PZŁ.

Udział zawodnika Junior PZŁ odbywa się zgodnie z przepisami zawartymi w Regulaminie Junior PZŁ.

Podstawy klasyfikacji:

1. Ocena trafień śrutowych.

Za każdy trafiony cel zdobywa się pięć punktów. Przy strzelaniu dubletów lub rzutek po strzale po pięć punktów za trafiony rzutek.

2. Ocena trafień kulowych. Liczba zdobytych punktów wynika z dodawania wartości punktowych trafionych pierścieni.

3. Kolejność zajętych miejsc ustala się według liczby uzyskanych punktów.

4. W przypadku uzyskania równej liczby punktów przez dwóch lub więcej zawodników oraz przez dwa lub większą ilość zespołów, o zajętym miejscu decyduje kolejno:

w pięcioboju :

- lepszy wynik w strzelaniu śrutem;
- lepszy wynik na kręgu;
- lepszy wynik na osi praktycznej;
- lepszy wynik na osi;
- lepszy wynik na dziku.

w sześcioboju:

- lepszy wynik w strzelaniu śrutem;
- lepszy wynik na kręgu;
- lepszy wynik na osi;
- lepszy wynik na zającu;
- lepszy wynik na dziku.

5. Jeżeli powyższe reguły opisane w pkt 3 i 4 nie mogą przynieść rozstrzygnięcia, to w klasyfikacji zespołowej o zajętym miejscu decyduje mniejsza rozpiętość między pierwszym, a ostatnim zawodnikiem zespołu, a następnie lepsze miejsce w klasyfikacji indywidualnej najlepszego zespołu lub klasyfikuje się ex aequo.

Polski Związek Łowiecki

NACZELNA RADA ŁOWIECKA

6. W klasyfikacji indywidualnej przy uzyskaniu równej liczby punktów o pierwszych trzech miejscach decyduje zawsze dogrywka / baraż. Baraż ogłasza sędzia główny w konkurencji oś myśliwska, krąg lub oś praktyczna (do wyboru). Jeśli pierwsza rozgrywka barażowa nie przyniesie rezultatu, to następuje druga rozgrywka w tej samej konkurencji do pierwszego pudła z zachowaniem kolejki. Przeprowadza się kolejne baraże aż do skutku. Do kolejnego barażu przechodzą tylko ci zawodnicy, którzy uzyskali najwyższy wynik w poprzednim barażu. Sędzia Główny ogłasza warunki barażu przed rozpoczęciem zawodów. Po wyłonieniu zwycięzców, kolejność pozostałych zawodników ustala się na podstawie reguł opisanych w pkt 4, a jeśli one nie mogą przynieść rozstrzygnięcia to klasyfikuje się ich ex aequo.

7. W klasyfikacji indywidualnej „najlepsza kula” przy równej ilości punktów o zwycięstwie decydują kolejno: „lepszy dzik”, a następnie: mniejsza ilość dziesiątek, następnie dziewiątek w „dziku”, mniejsza ilość dziesiątek, następnie dziewiątek w „lisie” następnie jak wyżej w „rogaczu”. W przypadku identycznego rozkładu punktów o zwycięstwie w tej kategorii zadecyduje dogrywka „baraż” na osi „dzika w przebiegu”. W razie uzyskania w barażu tej samej ilości punktów o zwycięstwie decyduje ilość dziesiątek, a następnie dziewiątek. W razie identycznego rozkładu punktów dogrywkę należy powtórzyć.

8. W klasyfikacji indywidualnej „najlepszy śrut” o zwycięstwie zawsze decyduje baraż.

9. W klasyfikacji drużynowej „najlepsza kula” przy równej ilości punktów o zwycięstwie decydują kolejno: „lepszy dzik”, a następnie: ilość dziesiątek, a następnie dziewiątek w „dziku”, ilość dziesiątek, następnie dziewiątek w „lisie”, a następnie jak wyżej w „rogaczu”. W przypadku identycznego rozkładu punktów o zwycięstwie w tej kategorii zadecyduje mniejsza rozpiętość pomiędzy wynikiem pierwszego a ostatniego zawodnika w drużynie.

10. W klasyfikacji drużynowej „najlepszy śrut” w przypadku uzyskania równej liczby punktów, o zajętym miejscu decyduje kolejno:

- lepszy wynik na kręgu;
- lepszy wynik na osi;
- mniejsza rozpiętość pomiędzy wynikiem pierwszego a ostatniego zawodnika w drużynie w konkurencjach śrutowych.

§ 67

Wyróżnienia:

1. Rekord Polski na wszystkich mistrzostwach PZŁ -zespołowy i indywidualny.
2. Rekord Polski w Krajowym Konkursie Kół Łowieckich im. Ignacego Stachowiaka zespołowy.
3. Puchar przechodni im. Adama Monikowskiego za najlepszy wynik zespołowy w strzelaniu śrutem na Mistrzostwach PZŁ w klasie Powszechnej.
4. Puchar przechodni im. Andrzeja Niezabitowskiego za najlepszy wynik zespołowy w strzelaniu kulą na Mistrzostwach PZŁ w klasie Powszechnej.
5. Puchar przechodni Komisji Strzelectwa Myśliwskiego NRŁ za najlepszy wynik zespołowy w strzelaniu śrutem na Mistrzostwach PZŁ w klasie Mistrzowskiej.
6. Przy okazji Mistrzostw PZŁ w klasie Powszechnej, będą wręczane odznaki „Mistrz Strzelectwa Myśliwskiego” oraz dyplom pamiątkowy zawodnikom, którzy zdobyli klasę mistrzowską.
7. Puchar Zarządu Głównego PZŁ w klasie Powszechnej.

Polski Związek Łowiecki

NACZELNA RADA ŁOWIECKA

§68

Tytuły:

- Mistrz Strzelectwa Myśliwskiego - od 425/500 pkt (mężczyźni);
- Mistrz Strzelectwa Myśliwskiego - od 400/500 pkt (kobiety);
- Zdobywca Wawrzynu Strzeleckiego - od 1320/1500 pkt (mężczyźni);
- Zdobywca Wawrzynu Strzeleckiego - od 1260/1500 pkt (kobiety).

§69

Nagrody:

Nagrody, dyplomy, puchary i medale ustala organizator zawodów, prezentując je uczestnikom zawodów. Nagrody, wynikające z regulaminu zawodów, mają charakter obligatoryjny, pozostałe –w tym fundowane i wskazane -zależą od fundatora. Nagrody, dyplomy, puchary i medale mogą dotyczyć klasyfikacji zespołowej, indywidualnej, klasy powszechnej, mistrzowskiej, Dian i Seniorów.

§70

Kary:

1. Za niewłaściwe trzymanie kolby lub składanie się przed ukazaniem celu na każdej osi (nie dotyczy konkurencji Rogacz/Lis oraz Osi praktycznej) pierwsze naruszenie -upomnienie, drugie żółta kartka, kolejne zielona kartka powodująca odjęcie 5 punktów po zakończeniu serii.
2. Za rażące naruszenie zasad bezpieczeństwa, etyki, regulaminu zawodów, zasad kultury, oszustwa, zakłócanie porządku na strzelnicy, a także stwierdzenie nietrzeźwości, czerwona kartka i wykluczenie z zawodów.
3. Kary opisane w pkt 1 i w pkt. 2 nakłada się w czasie zawodów.

§71

1. Decyzję o ukaraniu sporządza się na piśmie: w przypadku otrzymania żółtej i zielonej kartki – na metryce strzelań, natomiast w przypadku kary wykluczenia z udziału w zawodach / odrębnie, w trzech egzemplarzach (dwa egzemplarze otrzymuje sędzia główny, a jeden egzemplarz, po zakończeniu zawodów, na swoje żądanie ukarany zawodnik).
2. Decyzja powinna zawierać: określenie zawodów, ich daty i miejsca, wskazanie imienia, nazwiska i numeru startowego ukaranego zawodnika, stanu faktycznego związanego z przewinieniem, naruszonego przez zawodnika przepisu, treść podjętej decyzji i jej podstawę prawną oraz czytelne podpisy sędziów (sędzięgo).

§72

1. Żółte i zielone kartki nakładane są przez sędzięgo stanowiskowego prowadzącego daną oś.
2. Sędzia stanowiskowy o udzielonych kartkach informuje bezzwłocznie Sędzięgo Głównego, przekazując mu metrykę strzelań, zawierającą decyzję o ukaraniu.

§73

1. Wykluczenie z udziału w zawodach, czerwona kartka nakładana jest przez trzyosobowe kolegium sędziów powoływane przez Sędzięgo Głównego nadane zawody. Sędzia Główny jest członkiem kolegium. Kara wykluczenia z udziału w zawodach jest obligatoryjna za następujące wykroczenia:

- rażące naruszenie zasad bezpieczeństwa;
- spożywanie lub bycie pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających;

Polski Związek Łowiecki

NACZELNA RADA ŁOWIECKA

- niesportowe zachowanie (przeszkadzanie i utrudnianie konkurencji innym);
- oszustwa.

2. Wniosek o wykluczenie z udziału w zawodach składają:

- sędzia stanowiskowy;
- Sędzia Główny;
- organizator zawodów.

Decyzja kolegium sędziów o wykluczeniu z udziału w zawodach zapada większością głosów i jest ostateczna.

§74

1. Informację o zastosowanych karach oraz informacje o których mowa w paragrafie 70 pkt 2 Sędzia Główny zamieszcza w sprawozdaniu z zawodów dołączając do niego po jednym egzemplarzu decyzji o ukaraniu.

2. Sprawozdanie Sędzia Główny przekazuje bezzwłocznie do właściwego ze względu na organizację zawodów Zarządu Okręgowego i za jego pośrednictwem do Zarządu Głównego PZŁ.

ROZDZIAŁ XI ZASADY SĘDZIOWANIA

§75

Na wszystkich zawodach organizowanych w PZŁ wprowadza się następujące zasady sędziowania:

1. Na zawody o mistrzostwo Polskiego Związku Łowieckiego Sędziego Głównego powołuje Komisja Strzelecka przy Naczelnej Radzie Łowieckiej, a sędziów prowadzących daną oś oraz zastępcę sędziego głównego powołuje Sędzia Główny, pozostałe imprezy z centralnego terminarza zawodów PZŁ Sędziów Głównych proponuje organizator zawodów z listy Sędziów Krajowych.

2. Sędzia Główny powołuje kolegium sędziów i przewodniczy jego obradom, oraz powołuje na zawodach centralnych zastępcę Sędziego Głównego spośród sędziów stanowiskowych. W skład kolegium sędziowskiego sędzia główny powołuje (z pośród zawodników) przedstawiciela zawodników. Zawodnik powołany do kolegium sędziowskiego musi posiadać uprawnienia sędziego, instruktora i prowadzącego strzelanie w PZŁ.

3. Zastępca Sędziego Głównego nie może być członkiem kolegium sędziów. W sytuacji kiedy Sędzia Główny nie może sprawować swojej funkcji, to jego zastępca obejmuje ją i przewodniczy kolegium sędziów. Jeżeli zastępca Sędziego Głównego zostaje powołany spośród sędziów stanowiskowych, to w momencie objęcia swojego posłannictwa przestaje pełnić rolę sędziego stanowiskowego, a w jego miejsce wchodzi sędzia rezerwowy.

4. Sędzia Główny może powołać na swojego zastępcę lub asystenta innego sędziego z listy sędziów głównych lub z listy kandydatów na sędziego głównego w porozumieniu z organizatorem.

5. Sędzia Główny:

- sprawdza przed rozpoczęciem zawodów przygotowanie strzelnicy i uznaje jej gotowość do przeprowadzenia zawodów;
- rozdziela funkcje poszczególnym sędziom,

Polski Związek Łowiecki

NACZELNA RADA ŁOWIECKA

- przeprowadza przed rozpoczęciem strzelań odprawę z zawodnikami, w której przypomina w szczególności: o zasadach bezpieczeństwa, regulaminie strzelań, oraz informuje o wybranej konkurencji do rozgrywki barażowej i o jej warunkach,
  - po zakończeniu zawodów ogłasza wyniki i sporządza protokół z zawodów.
6. Funkcje sędziów mogą sprawować osoby posiadające przeszkolenie i uprawnienia do sędziowania na zawodach Polskiego Związku Łowieckiego.
  7. Sędzia prowadzący na osi, kręgu, przelotach, MOP oraz zającu ogłasza tylko chybień, głośno i wyraźnie mówiąc „zero” a także poziomym ruchem ręki. Nie sygnalizuje trafień.
  8. Na decyzje sędziego stanowiskowego zawodnik lub kierownik zespołu zawodników może złożyć protest do Sędziego Głównego. Protest ten powinien być złożony i rozpatrzony bezzwłocznie. Protest nie może dotyczyć nałożonych kartek oraz decyzji dotyczących trafień do rzutków strzeleckich.
  9. Sędzia stanowiskowy obowiązany jest bezzwłocznie informować Sędziego Głównego o złożonych protestach, a także o wszelkich zaistniałych problemach, w tym technicznych. Protest, a także decyzja Sędziego Głównego muszą być odnotowane przez sędziego stanowiskowego na metryce strzelań.
  10. Podczas trwania zawodów zawodnicy winni się podporządkować poleceniom sędziów.
  11. Sędzia Główny na czas zawodów jest przełożonym wszystkich sędziów, może uchylać i zmieniać ich decyzje, o ile te są sprzeczne z przepisami.
  12. Decyzje i polecenia Sędziego Głównego podczas zawodów są niepodważalne.
  13. Na decyzje Sędziego Głównego zawodnik lub kierownik zespołu zawodników może w ciągu tygodnia od dnia zakończenia zawodów złożyć zażalenie do organizatora zawodów. Zażalenie powinno być rozpatrzone w ciągu miesiąca od chwili otrzymania go przez organizatora.

§76

Załącznik do Regulaminu Zasad stanowią:

1. Rysunki wszystkich osi.
2. Wzory makiet dzika, lisa i rogacza.
3. Wzory metryk.
4. Wzór sprawozdania z zawodów.
5. Wzór prawidłowego umiejscowienia paska położenia kolby.
6. Tabele strzelań na konkurencji osi praktyczna.
6. Wytyczne do odbioru strzelnicy.
7. Rysunek bramki na osi praktycznej MOP.

Słowniczek używanych wyrażeń:

- Dublet po strzale –strzelanie do dwóch rzutków, z tym że drugi rzutek puszcza się po oddaniu strzału do pierwszego rzutka;
- Podkład tarczy –płyta min. 3mm;
- Tarcza –papier na którym znajduje się sylwetka z naniesionymi pierścieniami;
- Makieta –podkład z naklejoną tarczą;
- Sylwetka –rogacz, lis, dzik miejsca punktowane (pierścienie).